

The Final Velar Stop in Long-Vowel Dead-Syllables in Chumpon Dialect

Jaruek Janwong¹, Apapan Wannachot² and Narumon Karnchanathat³

¹Graduate (Thai),

Email: g4632001@mor-or.pn.psu.ac.th

²M.S. in Ed. (Applied Linguistics), Assistant Professor,

Department of Thai,

³Ph.D.(TEEL), Associate Professor,

Department of Western Languages,

Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University

Abstract

The purpose of this study was to examine whether the variation of the final velar stop phoneme in long-vowel dead syllables of Chumpon dialect correlated with the locality and the age of the speakers. The study focused on two types of localities : rural speech communities and urban ones, and three age groups : youth, adults, and the elderly. Forty-eight informants were selected for the study. The data collection was mainly based on fieldwork carried out by the researcher. Thirty-two test words were used to elicit information concerning the informants' free variations of the final velar stop phoneme in long-vowel dead syllables. The study showed that in the pronunciation of the speakers of Chumpon dialect, the final velar stop phoneme in long-vowel dead syllables had two allophones: the glottal stop [ʔ] and the velar stop [k]. As a whole, while no significant correlation was

---

found between the speakers' locality and language variation, the age group was found to be significantly correlated to the language variation. The study also revealed a correlation between the speakers' age and language variation in the rural speech communities, but no such connection existed in the urban communities. Besides, a change is going on in the conventional pronunciation of the final velar stop in long-vowel dead syllables of Chumpon dialect, that is, the replacement of the glottal stop [ʔ] with the velar stop [k], a tendency toward the standard Thai pronunciation.

Keywords: Chumpon dialect, dialect , variation, velar stop in long-vowel dead-syllables

พยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตาย สระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร

จารึก จันทรวิงศ์¹, อาภาพรรณ วรรณโชติ² และนฤมล กาญจนทัต³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท (ภาษาไทย),

²M.S. in Ed. (Applied Linguistics), ผู้ช่วยศาสตราจารย์,
ภาควิชาภาษาไทย,

³Ph.D.(TEEL), รองศาสตราจารย์,
ภาควิชาภาษาตะวันตก,

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของหน่วยเสียงนี้ว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุหรือไม่ โดยกำหนดศึกษาตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย 2 ลักษณะชุมชน คือ ชุมชนชนบทและชุมชนเมือง และศึกษาตัวแปรอายุ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็ก กลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มผู้สูงอายุ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดมี 48 คน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้คำทดสอบการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกักฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาว จำนวน 32 คำ ผลการศึกษาพบว่า ผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวเป็นเสียงแปรอิสระ 2 เสียง คือ [ʔ] และ [k] ถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการแปรของภาษาดังกล่าว ส่วนอายุมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการแปรของภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า ในชุมชนชนบทตัวแปรอายุมีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายแต่ไม่มีในชุมชนเมือง การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นแนวโน้มว่าเสียงแปร [ʔ] ในภาษาถิ่นชุมพรกำลังเปลี่ยนแปลงเพราะผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรรุ่นใหม่เปลี่ยนมาใช้เสียงแปร [k] ตามแบบภาษาไทยมาตรฐานแทน

คำสำคัญ: การแปร, พยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อนในพยางค์ตายสระเสียงยาว, ภาษาถิ่น, ภาษาถิ่นชุมพร

บทนำ

การแปรระหว่างเสียง [k] กับ [ʔ] เมื่อปรากฏหลังสระเสียงยาวในพยางค์ตาย (-vvk) เป็นลักษณะทางภาษาอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นได้ก็คือ แบ่งภาษาไทยถิ่นได้ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก (เรื่องเดช บันเขื่อนขัติย์, 2525; อัครา บุญทิพย์, 2535; ภิญญู จิตต์ธรรม, 2513) ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกใช้รูปแปร [ʔ] ส่วนภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกใช้รูปแปร [k] ตัวอย่าง เช่น

	ภาษาไทยกรุงเทพฯ	ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก
“ปาก”	paak	paak
“ทาก”	thaak	thaak
	ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก	
“ปาก”	paaʔ	
“ทาก”	thaaʔ	

ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกพูดกันในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ส่วนภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกพูดกันในจังหวัดระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต กระบี่ และพังงา

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในงานวิจัยเรื่อง “A New High Tone in Southern Thai” ของดิลเลอร์ (Diller, 1981, 133-150) ดิลเลอร์ได้ศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้ ตั้งแต่บริเวณอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานีขึ้นไปถึงจังหวัดชุมพร และระนอง ดิลเลอร์เรียกบริเวณนี้ว่าบริเวณคอคอตกกระ (Kra Isthmus) การศึกษานี้พบว่า มีวรรณยุกต์เสียงสูงเกิดขึ้นใหม่ซึ่งดิลเลอร์เรียกว่า Kra Isthmus High Tone (KIHT) เขาเห็นว่าการเกิดขึ้นของวรรณยุกต์เสียงสูงนี้เกี่ยวเนื่องกับการหายไปของเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ที่แปรมาจาก [k] ในพยางค์ตายสระเสียงยาว (-vvk → -vvʔ → -vv)

ผู้วิจัยขอแสดงเสียงวรรณยุกต์ของภาษาบริเวณนี้ด้วยแผนภาพกล่องเสียงวรรณยุกต์ตามทฤษฎีของเก็ดนีย์ (Gedney, 1972, 423-437) ที่แสดงให้เห็นระบบการแยกเสียงและการรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ของภาษาบริเวณนี้ ดังนี้

แผนภาพ 1 ระบบการแยกเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณคอคอตกกระ

A	B	C	DL	DS
/52/		/33/	/55/	
/232/			/24/	
	/24/	/21/		/21/

อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร

A	B	C	DL	DS
/52/		/33/	/55/	
/232/			/24/	
	/24/	/21/		/21/

อำเภอหลังสวน (จังหวัดชุมพร) และจังหวัดระนอง

A	B	C	DL	DS
/52/		/33/	/54/	
/232/ (243)			/24/	
	/24/	/21/		/21/

อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

A	B	C	DL	DS
/452/		/44/		
/343/		/33/	/24/	
/232/	/24/	/21/		/21/

อำเภอพนม (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

¹A, B, C และ D เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมที่นักภาษาศาสตร์เปรียบเทียบกำหนดขึ้น

แผนภาพ 1 ระบบการแยกเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณคอคอดกระ (ต่อ)

A	B	C	DL	DS
/452/		/44/		
/43/		24		
/32/	/24/	/21/		/21/

อำเภอกาญจนดิษฐ์ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ที่มา: Diller, 1981, 135

จากแผนภาพ 1 สามารถสรุปได้ว่า การหายไปของเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ทำให้พยางค์ตายกลายเป็นพยางค์เป็น (-vʔ → -vv) เสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL1 แต่เดิมรวมกับเสียงวรรณยุกต์ในช่อง C1 เป็นเสียงสูงระดับ (44) แต่เมื่อเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] หายไป วรรณยุกต์ในช่อง DL1 มีเสียงสูงขึ้นมากเป็นสูงระดับ (55) ในขณะที่ช่อง C1 มีเสียงต่ำลงเป็นกลางระดับ (33) ส่วนวรรณยุกต์ในช่อง DL2 และ DL3 ยังคงรวมเสียงกับ B3 เป็นเสียงต่ำ-ขึ้น (24) (Diller, 1981, 135-136)

ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL1 กับ C1 เริ่มแสดงให้เห็นในบริเวณตอนเหนือของอำเภอพนมและอำเภอกาญจนดิษฐ์ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีคือเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL1 เริ่มสูงขึ้นในขณะที่ C1 เริ่มต่ำลง ความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL1 กับ C1 เริ่มมีมากขึ้นจนไม่อาจนับรวมเป็นวรรณยุกต์เสียงเดียวกันได้ในบริเวณตอนเหนือของอำเภอไชยาและอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานีและแตกต่างกันมากขึ้นในบริเวณเหนือขึ้นมาในจังหวัดชุมพรรวมทั้งในจังหวัดระนอง

การแยกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL1 กับ C1 แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในการออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายเสียงยาวในบริเวณดังกล่าว คือ ผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้ในอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในขณะที่ผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้ในอำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพรรวมทั้งถึงตอนเหนือขึ้นไปไม่ออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายเสียงยาว ดิลเลอร์ (Diller, 1981, 140) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่าเสียง

พยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายที่ประกอบด้วยสระผสมยังคงอยู่ ดังตัวอย่าง เช่น

		อำเภอท่าฉาง	อำเภอหลังสวน
“(แห้ง) ผาก”	DL1	phaa? ⁵⁴	phaa ⁵⁵
“หมวก”	“	muE? ⁵⁴	muE? ⁵⁵

(Diller, 1981:141)

การหายไปของเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายเสียงยาวในภาษาไทยถิ่นใต้บริเวณคอคอดกระปรากฏชัดเจนในคำพูดต่อเนื่องในกลุ่มผู้พูดในชนบท ในขณะที่ผู้พูดในชุมชนเมืองใช้เสียงพยัญชนะท้าย [k] ในพยางค์ตายเสียงยาว (-vkk) ตามแบบภาษาไทยมาตรฐาน งานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวที่แปรมาจาก [k] ในภาษาไทยมาตรฐานในบริเวณคอคอดกระซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริเวณภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกมีการแปรไปตามตัวแปรทางสังคมคือถิ่นที่อยู่อาศัย

หลังจากได้ศึกษางานวิจัยของ ดิลเลอร์ (1981) แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า ดิลเลอร์ ได้ศึกษาไว้นานแล้ว (25 ปี) ผู้วิจัยจึงทดลองศึกษาการออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในบริเวณดังกล่าวในปัจจุบัน เพื่อประกอบการศึกษาใน 2 รายวิชา คือวิชา 411-622 สัมมนาภาษาไทยถิ่นและภาษาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย และวิชา 411-691 การศึกษารายบุคคล เนื่องด้วยเวลาและงบประมาณจำกัด ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเพียงจังหวัดเดียวคือชุมพร ทั้งนี้เพราะชุมพรเป็นจังหวัดที่เสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวมีการแปรขณะเดียวกันชุมพรเป็นจังหวัดแรกสู่ภาคใต้มีอาณาเขตติดต่อกับภาคกลาง คนชุมพรอาจได้รับอิทธิพลการออกเสียงพยัญชนะท้าย [k] ในพยางค์ตายเสียงยาวจากภาษาไทยถิ่นกลางก็ได้ โดยกำหนดศึกษาการออกเสียงนี้ของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมือง คือ ตำบลในเขตเทศบาลเมืองชุมพรกับชุมชนชนบท คือ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน คัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่างจุดเก็บข้อมูลละ 9 คน แบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ

10-20 ปี (กลุ่มเด็ก), กลุ่มอายุ 35-45 ปี (กลุ่มผู้ใหญ่) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป (กลุ่มผู้สูงอายุ) รวมประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้คำทดสอบเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวจำนวน 30 คำ² สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ

- iik ปีก ชีก ฉีก - eek เลข เมข เขข
- 33k แขก แบก แลก - EEk เบิก เลิก
- aak ราก ปาก ตาก - uuk ถุก ลุก ผูก (กระ)ดูก
- ook (สะ)โปก โลก - OOk หงอก ดอก
- iak เรียก เปียก - I-ak เลือก เปลือก

เหงือก

- uak อวก หมวก บวก

คำทั้ง 30 คำ ดังกล่าวได้มาจากงานวิจัยเรื่อง “การกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้อีกโดยใช้พยางค์ที่มีสระเสียงยาวกับพยัญชนะท้าย /k/ หรือ /ʔ/ “ ของฉลิลิกา มหาพูนทอง (2539, 69) ผลการศึกษาพบว่า ผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวเป็น 2 ลักษณะ คือ ออกเสียงเป็น [k] และ [ʔ] การแปรของเสียงมีความสัมพันธ์กับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุ กล่าวคือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชนบทออกเสียงเป็น [ʔ] ซึ่งเป็นเสียงแบบเดิมมากกว่า [k] ซึ่งเป็นเสียงใหม่ตามแบบภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมืองออกเสียงเป็น [k] มากกว่า [ʔ] ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กและกลุ่มผู้ใหญ่ออกเสียงเป็นรูปแปรทั้งสองรูป แต่กลุ่มผู้ใหญ่ใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่า [k] ส่วนกลุ่มผู้สูงอายุใช้รูปแปร [ʔ] อย่างเดียว ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวของคนชุมพรในปัจจุบันมีการแปร คือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กทั้งในชุมชนเมืองและ

ชุมชนชนบทรวมทั้งผู้ใหญ่ในชุมชนเมือง ออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย /ʔ/ ในพยางค์ตายสระเสียงยาวเป็นเสียง [k] ตามแบบภาษาไทยมาตรฐานในขณะที่ผู้สูงอายุทั้งในชุมชนเมืองและชุมชนชนบทรวมทั้งผู้ใหญ่ในชนบทยังคงออกเสียงพยัญชนะท้ายดังกล่าวเป็นเสียงแบบเดิมของถิ่นนี้ (จารึก จันทรวงศ์, 2547ก และ ข)

อย่างไรก็ตาม แม้ผลการศึกษาได้พิสูจน์ให้เห็นว่าผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรในปัจจุบันออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวแตกต่างกันตามตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุ แต่คำตอบดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์เพราะผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลทั่วทั้งจังหวัดชุมพร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษาการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของภาษากับตัวแปรทางสังคม คือ ถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการแปรของพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรว่า การแปรมีความสัมพันธ์กับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยทางสังคมเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุ มีอิทธิพลต่อการแปรของพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร

ความสำคัญและประโยชน์

1. ทำให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร

²เป็นคำพยางค์เดียวในภาษาไทยถิ่นใต้และมีสระเสียงยาวครบทั้ง 11 เสียงที่มีพยัญชนะท้าย /k/ เสียงละ 3 คำ จำนวน 33 คำ แต่เนื่องจากมีคำจำนวน 3 คำที่เป็นปัญหาในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดออกจึงเหลือคำที่ใช้ในการสัมภาษณ์จำนวน 30 คำ

2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าภาษาถิ่นชุมพร
3. เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงสังคมและยังเอื้อต่อการศึกษาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบเชิงประวัติ

วิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องเสียงพยัญชนะเสียงกัก ฐานพदानอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นชุมพร เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภาษาถิ่นชุมพร เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของผู้พูดภาษาที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุต่างกัน เพื่อเป็นความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาของคนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุต่างกัน และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหายไปของพยัญชนะท้ายเสียงกัก /k/ ในภาษาตระกูลไท

2. การคัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง 16 จุดเก็บข้อมูล จุดเก็บข้อมูลละ 3 คน รวมประชากรกลุ่มตัวอย่าง 48 คน โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกประชากรกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 อายุ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแล้วว่าอายุของผู้บอกภาษาเป็นตัวแปรที่ทำให้คนชุมพรออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ในพยางค์ตายสระเสียงยาวต่างกัน อีกทั้ง การแปรของภาษาของคนต่างวัยเป็นเครื่องบ่งชี้ความเปลี่ยนแปลงของภาษาและใช้ทำนายการใช้ภาษาของคนในอนาคตได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่าง เป็น 3 กลุ่มอายุเหมือนในโครงการนำร่อง คือ แต่ละกลุ่มมีช่วงอายุ 10 ปี และทั้งช่วงอายุระหว่างกลุ่ม 15 ปี ได้แก่ กลุ่มอายุ 10 - 20 ปี เป็นตัวแทนประชากรกลุ่มวัยเด็ก กลุ่มอายุ 35 - 45 ปี เป็นตัวแทนประชากรกลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไปเป็นตัวแทนประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ

เหตุที่เริ่มต้น 10 ปี เพราะเด็ก 10 ปี สามารถให้ สัมภาษณ์ได้ ส่วนการทิ้งช่วงห่างระหว่างอายุระหว่าง 15 ปี ก็เพื่อให้เห็นความต่างระหว่างวัยชัดเจน

2.2 การศึกษา ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาหรือกำลังศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษา เพื่อควบคุมตัวแปรที่เกิดจากการศึกษาเพราะถ้ามีการศึกษาสูงกว่านี้อาจมีโอกาสได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยกรุงเทพฯ มากกว่านี้ อีกทั้งการกำหนดเช่นนี้ทำให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับอิทธิพลภาษากรุงเทพฯ จากการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก

2.3 ถิ่นที่อยู่อาศัย ประชากรกลุ่มตัวอย่างต้องเกิดและเติบโตในท้องถิ่นที่เป็นจุดเก็บข้อมูลจนถึงปัจจุบันไม่เคยย้ายไปอยู่หรือไปประกอบอาชีพถิ่นอื่นที่ไม่ได้ใช้ภาษาถิ่นชุมพร เพราะการย้ายที่อยู่อาศัยอาจทำให้ภาษาของบุคคลนั้นเปลี่ยนไปตามอิทธิพลของภาษาถิ่นที่ย้ายไปอยู่

2.4 ความสามารถในการใช้ภาษา ประชากรกลุ่มตัวอย่างทุกคนต้องใช้ภาษาถิ่นชุมพรในชีวิตประจำวันและใช้ได้เป็นอย่างดี มีอวัยวะการออกเสียงเป็นปกติสามารถออกเสียงได้ชัดเจน และมีประสาทหูดีเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการสัมภาษณ์

3. การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกจุดเก็บข้อมูลทุกอำเภอในจังหวัดชุมพรรวม 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองชุมพร ท่าแซะ ปะทิวหลังสวน ละแม พะโต๊ะ สวี และทุ่งตะโก แต่ละอำเภอมียุคเก็บข้อมูล 2 จุด คือ จุดเก็บข้อมูลที่เป็นชุมชนชนบทและจุดเก็บข้อมูลที่เป็นชุมชนเมือง ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ด้านการบริหารในการกำหนดชุมชนเมืองและชุมชนชนบทตามที่ ฉัตรชัย พงศ์ประยูร (2336, 21) ได้กล่าวไว้ว่าพื้นที่แบบเมืองมีปัญหาต่างๆ เช่น มีประชากรแออัดหนาแน่น ประชากรต้องการความสะดวกสบายและความปลอดภัย ผู้บริหารจึงต้องบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวแบบพิเศษ เช่น ตั้งเป็นเขตเมือง เขตเทศบาลหรือเขตพิเศษต่างๆ ซึ่งหมายถึงบริเวณที่เป็นเมืองและชุมชนหนาแน่นนั่นเอง ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นชุมชนชนบท ด้วยเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงคัดเลือกตำบลในเขตเทศบาลของทุกอำเภอเป็น

ตัวแทนของชุมชนเมืองและคัดเลือกหมู่บ้านในตำบลนอกเขตเทศบาลเป็นชุมชนชนบท แต่อย่างไรก็ตาม ชุมชนในเขตเทศบาลที่ผู้วิจัยคัดเลือกให้เป็นจุดเก็บข้อมูลที่เป็นชุมชนเมืองนั้น เป็นชุมชนที่เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการคมนาคม ส่วนจุดเก็บข้อมูลที่เป็นชุมชนชนบทนั้น เป็นชุมชนที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางคมนาคมเข้าออกหมู่บ้าน มีน้อย รวมจุดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 16 จุด

4. เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล

4.1 รายการคำ เกณฑ์การคัดเลือกคำมีดังนี้ คือ เป็นคำที่มีสระเสียงยาวและมีพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /k/ เป็นคำพยางค์เดียว(ยกเว้นคำว่า กะโหลก สะโปก กระดุก และหน้าผาก) เป็นคำที่คนชุมพรรู้จักและใช้ในชีวิตประจำวัน จากเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยได้คัดเลือกรายการคำจากงานวิจัยของ ฉลิลิกา มหาพูนทอง (2539, 69-70) เรื่อง “การกำหนดแนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตกโดยใช้พยางค์ที่มีสระเสียงยาวกับพยัญชนะท้าย /k/ หรือ /ʔ/” จำนวน 32 คำ และจาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานฉบับ พ.ศ. 2542 (2546) อีก 26 คำ

ตาราง 1 รายการคำที่ใช้สำรวจการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร

สระ	พยัญชนะต้น					
	อักษรกลาง		อักษรกลาง		อักษรด้า	
	คำทดสอบ	คำสำรวจ	คำทดสอบ	คำสำรวจ	คำทดสอบ	คำสำรวจ
-iik	ฉีก	หลีก	ปึก	ปลีก	ชีก	-
-eek	เชก	เสก	เอก	-	เมฆ	เลข
- 33k	แขก	แจก	แบก	แตก	แลก	แยก
- EEk	เถิก	-	เบิก	-	เลิก	-
-aak	หมาก	(หน้า) ผาก	ปาก	ตาก	ราก	ทาก
-uuk	ถูก	ผูก	(กระ)ดุก	ปลุก	ลูก	(น้ำ) มูก
-ook	(กะ)โหลก	โขก	โบก	โจก	โลก	(สะ)โปก
-OOk	หงอก	หมอก	ดอก	ออก	นอก	ลอก
-iak	-	-	เปียก	เจียก	เรียว	-
-i-ak	เห็งอก	เผือก	เกือก	เปลือก	เชือก	เลือก
-uak	หวมก	หนวก	บวม	อ้วก	ลวก	พวม

รวม 58 คำ เป็นคำที่มีสระเสียงยาวครบทุกเสียง เสียงละ 3 คำ แยกเป็นคำที่มีพยัญชนะต้นเป็น อักษรสูง อักษรกลาง และอักษรด้า รายการคำดังกล่าวใช้เป็นคำทดสอบเสียง จำนวน 32 คำ (ยกเว้นคำชุด -iak ไม่มีคำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง) เป็นคำสำรวจอีก 26 คำ (มีไม่ครบทุกคำ)

5. การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้ออกภาษาและบันทึกเสียงด้วยเทปบันทึกเสียงพร้อมทั้งจดบันทึกประวัติและลักษณะการออกเสียงของผู้ออกภาษาในแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ในการสัมภาษณ์เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้ออกภาษาแต่ผู้วิจัยจะไม่ออกเสียงคำทดสอบเพื่อมิให้ผู้ออกภาษาเลียนแบบการออกเสียงของผู้วิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูล (คำ) มาพิจารณาการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวว่ามีลักษณะการออกเสียงอย่างไร โดยคิดเป็นร้อยละแล้วหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรภาษากับ

ตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและตัวแปรอายุ โดยใช้ค่าสถิติไค-สแควร์ (chi-square) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package of Social Science) SPSS/PC⁺ วิเคราะห์ข้อมูล ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance) ที่ยอมรับ คือ .05 กล่าวคือ ถ้าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมีน้อยกว่าหรือเท่ากับ .05 เท่ากับ เป็นการยอมรับสมมติฐาน แต่ถ้าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า .05 เท่ากับเป็นการไม่ยอมรับสมมติฐาน

ผลการวิจัย

ผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวเป็น 2 เสียง คือ [ʔ] และ [k] ไม่ปรากฏการไม่ออกเสียงพยัญชนะท้าย [ə] จากข้อมูลการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถแบ่งลักษณะการออกเสียงเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] ซึ่งเป็นเสียงแบบเดิมในภาษาถิ่นชุมพร และกลุ่มเสียงพยัญชนะท้าย [k] ซึ่งเป็นเสียงใหม่ตามแบบภาษาไทยมาตรฐาน ลักษณะการออกเสียงดังกล่าวเป็นการแปรของการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร เสียงที่แตกต่าง กันนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลง และการแปรดังกล่าวนี้เป็นการแปรอิสระ กล่าวคือ ระดับเสียงของเสียงสระ (สูง กลางและต่ำ) และระดับเสียงของพยัญชนะต้น (สูง กลาง และต่ำ) ไม่มีผลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย

การศึกษาความสัมพันธ์ของการแปรของพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อนในพยางค์ตายสระเสียงยาวกับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุ เพื่อดูว่าผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่มใช้รูปแปรใดในการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อนในพยางค์ตายสระเสียงยาวนั้น จำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่เป็นลักษณะการใช้รูปแปรใดรูปแปรหนึ่งเท่านั้น ผู้วิจัยถือตามเกณฑ์ดังนี้ คือ ถ้าผู้บอกภาษา

เลือกใช้รูปแปรแบบใดแบบหนึ่งตั้งแต่ 17 คำขึ้นไปผู้วิจัยจะนับว่าผู้บอกภาษานั้นใช้รูปแปรนั้นเป็นลักษณะเด่น ถ้าผู้บอกภาษาเลือกใช้รูปแปร 2 แบบ ออกเสียงคำจำนวนเท่ากัน คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ออกเสียงคำ 16 คำ และใช้รูปแปร [k] ออกเสียงคำ 16 คำ ผู้วิจัยจะนับว่าผู้บอกภาษานั้นใช้รูปแปร [ʔ] ทั้งนี้ เพราะงานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะท้าย การใช้รูปแปร [k] ออกเสียงคำจำนวนที่ไม่ได้มากกว่าการใช้รูปแปร [ʔ] จึงไม่อาจนับว่าเป็นการออกเสียงสระที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว

จากเกณฑ์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อนในพยางค์ตายสระเสียงยาวของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังนี้ ในชุมชนชนบทประชากรกลุ่มเด็กออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็น [ʔ] จำนวน 4 คนออกเสียงเป็น [k] จำนวน 4 คน ประชากรกลุ่มผู้ใหญ่ออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] เป็นจำนวน 7 คน ออกเสียงเป็น [k] จำนวน 1 คน และประชากรกลุ่มผู้สูงอายุ ออกเสียงเป็น [ʔ] จำนวน 7 คน ออกเสียงเป็น [k] จำนวน 1 คน ในชุมชนเมืองประชากรกลุ่มเด็กออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็น [ʔ] จำนวน 3 คน ออกเสียงเป็น [k] จำนวน 5 คน ประชากรกลุ่มผู้ใหญ่ ออกเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] เป็นจำนวน 6 คน ออกเสียงเป็น [k] จำนวน 2 คน และประชากรกลุ่มผู้สูงอายุออกเสียงเป็น [ʔ] จำนวน 6 คน ออกเสียงเป็น [k] จำนวน 2 คน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของภาษากับตัวแปรทางสังคม โดยคำนวณค่าไค-สแควร์ ซึ่งกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05 ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวกับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย

การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวกับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยสรุปได้ 2 ลักษณะตามการวิเคราะห์ คือ

1.1 การวิเคราะห์โดยไม่จำแนกอายุ

จากตาราง 2 สรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนชนบทใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 75 ใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 25 ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมืองใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 62.5 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 37.5 เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนชนบทมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมืองร้อยละ 12.5 และในการออกเสียง [k] ประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมืองออกเสียงเป็น [k] มากกว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนชนบท ร้อยละ 12.5 เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ .35 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่า ค่าร้อยละดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ถิ่นที่อยู่อาศัยของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษา

1.2 การวิเคราะห์โดยจำแนกอายุ เมื่อพิจารณาโดยจำแนกอายุพบว่า ถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายของภาษา เนื่องจาก

ตาราง 2 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย

รูปแปร	ชุมชนชนบท		ชุมชนเมือง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]	75	(18)	62.5	(15)	68.8	(33)
[k]	25	(6)	37.5	(9)	31.2	(15)
รวม	100	(24)	100	(24)	100	(48)

$$\text{chi-square} = 8.73 \quad \text{Sig.} = .35 \quad \text{df} = 1$$

ตาราง 3 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็ก จำแนกตามตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย

รูปแปร	ชุมชนชนบท		ชุมชนเมือง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]	50	(4)	37.5	(3)	43.8	(7)
[k]	50	(4)	62.5	(5)	56.2	(9)
รวม	100	(8)	100	(8)	100	(16)

$$\text{chi-square} = .254 \quad \text{Sig.} = .614 \quad \text{df} = 1$$

พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุยังมีอัตราการออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง [ʔ] และ [k] อัตราเท่ากัน ผู้วิจัยจึงนับให้กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุเป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวกัน ดังตาราง 3

จากตาราง 3 สรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กในชุมชนชนบทใช้รูปแปร [ʔ] เท่ากับรูปแปร [k] คือ มีเด็กที่ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 50 และ อีกร้อยละ 50 ใช้รูปแปร [k] ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กในชุมชนเมืองใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ มีเด็กที่ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 37.5 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 62.5 เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า เด็กในชุมชนชนบทมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่าเด็กในชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ .614 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าค่าร้อยละดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

จากตาราง 4 สรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในชุมชนชนบทใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 87.5 และ ใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 12.5 กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุใน

ตาราง 4 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ จำแนกตามตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย

รูปแปร	ถิ่นที่อยู่อาศัย		ชุมชนชนบท		ชุมชนเมือง		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]	87.5	(7)	75	(6)	81.2	(13)		
[k]	12.5	(1)	25	(2)	18.8	(3)		
รวม	100	(8)	100	(8)	100	(16)		

chi-square = .410 Sig. = .522 df = 1

ตาราง 5 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรอายุ

รูปแปร	อายุ	เด็ก		ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ		รวม	
		ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]		43.8	(7)	81.2	(26)	68.8	(33)
[k]		56.2	(9)	18.8	(6)	31.2	(15)
รวม		100	(16)	100	(32)	100	(48)

chi-square = 6.982 Sig. = .008 df = 1

ชุมชนเมืองใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 75 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงพัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในชุมชนชนบทมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ .522 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าการเลือกใช้ตัวแปรในการออกเสียงคำทดสอบ ของประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย

2. การแปรของเสียงพัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวกับตัวแปรอายุ

การแปรของเสียงพัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวกับตัวแปรอายุสรุปได้ 2 ลักษณะตามการวิเคราะห์ คือ

2.1 การวิเคราะห์โดยไม่จำแนกถิ่นที่อยู่อาศัย

จากตาราง 5 สรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กใช้รูปแปร [k] มากกว่ารูปแปร [ʔ] คือ ใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 56.2 และใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 43.8 ประชากร

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 81.2 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 18.8 เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงพัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ากลุ่มเด็ก เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้เท่ากับ .008 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษา

2.2 การวิเคราะห์โดยจำแนกถิ่นที่อยู่อาศัย เมื่อพิจารณาโดยจำแนกถิ่นที่อยู่อาศัย พบว่า ในชุมชนชนบทอายุมีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียงพัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญแต่ไม่มีความสัมพันธ์ในชุมชนเมืองดังต่อไปนี้

2.2.1 ชุมชนชนบท

จากตาราง 6 สรุปได้ว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กในชุมชนชนบทใช้รูปแปร [ʔ] เท่ากับรูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 50 ใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 50 ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในชุมชนชนบทใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 87.5 ใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 12.5 เมื่อเปรียบเทียบ

การออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ากลุ่มเด็ก ในขณะที่กลุ่มเด็กมีอัตราการใช้รูปแปร [k] มากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ .046 ซึ่งต่ำกว่าระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษาของประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนชนบท

2.2.2 ชุมชนเมือง

จากตาราง 7 สรุปได้ว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเด็กในชุมชนเมืองใช้รูปแปร [k] มากกว่ารูปแปร [ʔ] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 37.5 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 62.5 ประชากรกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุในชุมชนเมืองใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ารูปแปร [k] คือ ใช้รูปแปร [ʔ] ร้อยละ 75 และใช้รูปแปร [k] ร้อยละ 25 เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมีอัตราการใช้รูปแปร [ʔ] มากกว่ากลุ่มเด็ก ในขณะที่กลุ่มเด็กมีอัตราการใช้รูปแปร [k] มากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่และผู้

ตาราง 6 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนชนบท จำแนกตามตัวแปรอายุ

อายุ \ รูปแปร	เด็ก		ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]	50	(4)	87.5	(14)	75	(18)
[k]	50	(4)	12.5	(2)	25	(6)
รวม	100	(8)	100	(16)	100	(24)

chi-square = 4.000 Sig. = .046 df = 1

ตาราง 7 อัตราการใช้รูปแปร [ʔ] และ [k] ในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมือง จำแนกตามตัวแปรอายุ

อายุ \ รูปแปร	เด็ก		ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ		รวม	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
[ʔ]	37.5	(3)	75	(12)	37.5	(9)
[k]	62.5	(5)	25	(4)	62.5	(15)
รวม	100	(8)	100	(16)	100	(24)

chi-square = 3.200 Sig. = .074 df = 1

ผู้สูงอายุ เมื่อพิจารณาค่า ไค-สแควร์ ที่คำนวณได้เท่ากับ .074 ซึ่งสูงกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการแปรของภาษา

การอภิปรายผล

การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกักฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมเกี่ยวกับตัวแปรอายุ แต่ไม่สัมพันธ์กับตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าจุดเก็บข้อมูลชุมชนเมืองส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอรอบนอก 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าแซะ ปะทิว ท่งตะโก สวี พะโต๊ะ และละแม ยกเว้น อำเภอเมืองชุมพร และ อำเภอหลังสวน ติดต่อกันเฉพาะกับคนในอำเภอเดียวกัน ใช้ภาษาท้องถิ่นติดต่อกันสื่อสารกัน จึงอาจได้รับอิทธิพลไม่มากนักจากภาษาไทยมาตรฐานที่ใช้พูดคุยกับคนภายนอกในชีวิตประจำวัน ไม่เหมือนกับชุมชนเมืองในอำเภอเมืองชุมพรและอำเภอหลังสวนที่เป็นศูนย์กลางการค้าของจังหวัด คนในชุมชนติดต่อกันกับคนจากภูมิภาคอื่นโดยเฉพาะกับคนจากกรุงเทพฯ ผู้พูดภาษาถิ่น

ชุมพรในชุมชนเมืองในอำเภอเมืองชุมพรและอำเภอ
หลังสวน จึงมีโอกาสได้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานติดต่อกับ
คนภายนอกมากกว่า ถ้าถือว่าการติดต่อกับสื่อสารกับคน
ถิ่นอื่นโดยเฉพาะกับคนที่พูดภาษาถิ่นอื่นซึ่งต้องใช้ภาษา
มาตรฐานสื่อสารกันอาจทำให้ภาษาของบุคคลนั้นเปลี่ยน
ไปตามอิทธิพลของภาษามาตรฐาน นี่ก็อาจเป็นสาเหตุ
หนึ่งที่ทำให้ตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับ
การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน
ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพร

แม้ว่าตัวแปรถิ่นที่อยู่อาศัยจะไม่มีความสัมพันธ์
กับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเมื่อพิจารณาค่าระดับ
ความเชื่อมั่น แต่ค่าร้อยละของการแปรของเสียงพยัญชนะ
ท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาว
ของกลุ่มประชากรตัวอย่างในชุมชนชนบทสูงกว่าค่าร้อยละ
ของประชากรกลุ่มตัวอย่างในชุมชนเมือง นอกจากนี้ ตัว
แปรถิ่นที่อยู่อาศัยยังส่งผลให้ตัวแปรอายุไม่มีความ
สัมพันธ์กับการแปรของพยัญชนะท้ายในชุมชนเมือง
อีกด้วย

การนำถิ่นที่อยู่อาศัยและอายุมาพิจารณาในการ
ศึกษาการแปรของภาษา นอกจากจะทำให้เห็นความ
หลากหลายในการเลือกใช้ภาษาของคนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัย
ต่างกัน มีอายุต่างกันแล้ว การแปรของเสียงดังกล่าใน
ภาษาถิ่นชุมพรยังแสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของ
ภาษาที่กำลังดำเนินอยู่เรื่อยๆ คือเมื่อพิจารณาการออก
เสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตาย
สระเสียงยาวของคนในชุมชนชนบทและคนในชุมชนเมือง
คนในชุมชนชนบทยังคงการออกเสียงพยัญชนะท้ายกัก
ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษา
ชุมพรเป็นเสียง [ʔ] ซึ่งเป็นลักษณะการออกเสียง
พยัญชนะท้ายแบบเดิมในภาษาถิ่นชุมพรไว้ได้มากกว่า
คนในชุมชนเมือง ในขณะที่คนในชุมชนเมืองออกเสียงเป็น
[k] ซึ่งเป็นลักษณะการออกเสียงพยัญชนะท้ายตามแบบ
ภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าคนในชุมชนชนบท และเมื่อ
พิจารณาความสัมพันธ์ของการแปรของภาษากับตัวแปร
อายุพบว่าเด็กมีการเปลี่ยนแปลงการออกเสียงมากกว่า

ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

หากเปรียบเทียบให้ภาษาของผู้สูงอายุเป็นตัวแทน
ภาษาในอดีต ภาษาของผู้ใหญ่เป็นตัวแทนภาษาในปัจจุบัน
และภาษาของเด็กเป็นตัวแทนภาษาในอนาคต เราสามารถ
เห็นการของเปลี่ยนแปลงภาษาได้จากการแปรของภาษา
ของคนต่างรุ่นอายุกัน ดังที่ ลาบอฟ (Labov, 1972 อ้าง
ถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2533, 38) ได้กล่าวไว้
เราจะพบการเปลี่ยนแปลงของการออกเสียงพยัญชนะ
ท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาว
ในภาษาถิ่นชุมพรจากการออกเสียงแบบเดิมเป็นแบบ
ภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นสำเนียงที่มีศักดิ์ศรี มีแนวโน้ม
ว่าเด็กจะเปลี่ยนแปลงก่อนผู้ใหญ่และผู้สูงอายุตามลำดับ
โดยเฉพาะเด็กในชุมชนเมือง ทั้งนี้ เพราะวัยเด็กและสภาพ
ชุมชนเมืองมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เมื่อผู้ใหญ่และ
ผู้สูงอายุตายไปรูปแบบการใช้ภาษาของเขาจะ “ตาย”
ไปด้วยคงเหลือแต่ภาษาของเด็ก และอาจเป็นไปได้ว่า
ในอนาคตลักษณะการออกเสียงพยัญชนะท้ายกัก ฐาน
เพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวแบบเดิมในภาษา
ถิ่นชุมพร คือ [ʔ] คงมีคนใช้ลดลงจนในที่สุดอาจหายไป
หรือไม่ปรากฏการใช้เพราะผู้พูดภาษาชุมพรเปลี่ยนมาใช้
เสียง [k] ซึ่งเป็นการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐาน
เพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวตามแบบภาษาไทย
มาตรฐานแทน

อนึ่งผลการศึกษาของงานวิจัยนี้ไม่พบการหายไป
ของหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายกัก [ʔ] ในพยางค์ตาย
สระเสียงยาว ในภาษาถิ่นชุมพร ซึ่งไม่เหมือนกับผลงาน
วิจัยของดิลเลอร์ (Diller, 1981, 133-150) ที่พบว่า หน่วยเสียง
พยัญชนะท้าย [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวหายไปทำให้
เกิดเสียงวรรณยุกต์เสียงใหม่ในช่อง DL1 วรรณยุกต์นี้
แต่เดิมรวมกับเสียงวรรณยุกต์ในช่อง C1 เป็นเสียงสูง
ระดับ (44) เมื่อเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ] หายไปเสียง
วรรณยุกต์ในช่อง DL1 มีเสียงสูงมากขึ้นเป็นเสียงสูง
ระดับ (55) ในขณะที่เสียงวรรณยุกต์ในช่อง C1 ต่ำลงเป็น
กลางระดับ (33) ผลงานวิจัยนี้พบว่าพยัญชนะท้ายเสียงกัก
[ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาถิ่นชุมพรยังคงอยู่

นั่นก็หมายความว่า วรรณยุกต์ในช่อง DL1 ยังคงรวมกับวรรณยุกต์ในช่อง C1 ดังที่ ลี (ลี, 2524, 63) ได้กล่าวไว้ว่า พยัญชนะท้ายเสียงกักโดยทั่วไปเกิดร่วมกับวรรณยุกต์ D ซึ่งยังคงปรากฏอยู่ในภาษาถิ่นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปเฉพาะพยัญชนะเสียงกักที่เพดานอ่อนเท่านั้นที่มักจะหายไป ถ้าพยัญชนะท้ายกักฐานเพดานอ่อน [k] ที่หายไปแล้วมีเสียงกักที่คอดหยอเข้ามาแทนที่ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ D เลย วรรณยุกต์ D ยังคงเหมือนกับพยัญชนะที่ไม่มีตัวสะกดนอกจากพยัญชนะที่เสียงพยัญชนะท้ายหายไปโดยสิ้นเชิงเท่านั้น

เหตุที่ผลการศึกษารั้งนี้ไม่ตรงกับผลการวิจัยของ ดิลเลอร์ (Diller, 1981, 133-150) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาโดยการให้ออกเสียงคำทดสอบเป็นคำๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องของผู้บอกภาษาเหมือนในงานวิจัยของดิลเลอร์ ดิลเลอร์กล่าวถึงการหายไปของหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย ว่าพบในบริเวณอำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพรรวมไปถึงทางตอนเหนือขึ้นไป ดังกล่าวไว้ว่า ผู้พูดภาษาถิ่นชุมพร โดยเฉพาะผู้พูดที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในชุมชนชนบท อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้สัมภาษณ์โดยการพูดคุยกับผู้บอกภาษาที่อาศัยในชุมชนชนบทอายุ 63 ปี เพื่อสังเกตการออกเสียงพยัญชนะท้ายกัก ในพยางค์ตายสระเสียงยาว พบว่า เมื่อผู้พูดพูดคำพยางค์ตายพยัญชนะท้ายกัก ฐานเพดานอ่อน สระเสียงยาว (-vkk) 2 หรือ 3 คำติดต่อกัน เช่น ผู้พูดภาษาพูดว่า “ที่บ้านปลูก (1) มาก (2) มาก (3)” ถ้าผู้พูดต้องการเน้นคำว่า มาก และคำว่า มาก จะปรากฏเสียงพยัญชนะท้าย (-vv?) ส่วนคำว่า ปลูก จะไม่ปรากฏเสียงพยัญชนะท้าย (-vv) ทั้งนี้ เพราะว่า ผู้พูดต้องการเน้นคำว่า มาก ผู้พูดจึงเน้นพยางค์ (คำ) นั้น จึงปรากฏเสียงพยัญชนะท้าย เช่นเดียวกับคำว่า มาก ซึ่งเป็นคำ (พยางค์) สุดท้ายของประโยค ผู้พูดออกเสียงหนัก เนื่องจากพยางค์หรือคำ (ที่มีพยางค์เดียว) ของประโยคจะต้องเป็นพยางค์เน้นเสมอ ส่วนคำว่า ปลูก ผู้พูดไม่ต้องการเน้นและไม่ใช้พยางค์สุดท้ายของประโยค คำว่า ปลูก จึงไม่ปรากฏเสียงพยัญชนะท้าย เพราะถือเป็นพยางค์เบา เป็นไปตามกฎ

ของการลบเสียงกักท้ายพยางค์ที่ไม่เน้นพยางค์ ตามที่อภิสิทธิ์ ธรรมทวีธิกุล (2547, 109) ได้กล่าวไว้ว่าเสียงกักถูกลบในพยางค์ CV ที่ไม่เน้น ถึงแม้ว่าเสียงกัก [ʔ] จะปรากฏในพยางค์สระเสียงยาว (-vʔ) ซึ่งต่างกับภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่เสียงกัก [ʔ] จะปรากฏท้ายพยางค์ CV เท่านั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เสียงกัก [ʔ] ในพยางค์ตายสระเสียงยาว (-vvʔ) ในภาษาถิ่นชุมพรน่าจะหายไปตามกฎนี้ด้วย

อนึ่ง ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลการออกเสียงหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวของผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรในคำยืมภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยเกรงว่าผู้บอกภาษาบางคนโดยเฉพาะผู้บอกภาษากลุ่มผู้ใหญ่และผู้สูงอายุอาจไม่รู้จักและไม่เข้าใจ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมากนัก ถึงแม้ว่าผู้วิจัยไม่ได้เก็บข้อมูลการออกเสียงพยัญชนะท้าย [k] ในคำยืมภาษาต่างประเทศ แต่ผู้วิจัยก็สามารถคาดการณ์ได้ว่า ผู้พูดภาษาถิ่นชุมพรออกเสียงพยัญชนะท้ายในพยางค์ -vkk เป็นเสียง [k] ทั้งนี้ เพราะว่า คำยืมภาษาต่างประเทศเหล่านี้เข้ามาผ่านภาษาไทยมาตรฐานเมื่อคนชุมพรรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ว่าพยัญชนะท้ายเสียงกักในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาไทยกรุงเทพฯออกเสียงอย่างไรและสามารถออกเสียงได้ อีกทั้ง ยังเห็นว่าสำเนียงภาษาไทยมาตรฐานมีศักดิ์ศรีมากกว่าสำเนียงภาษาถิ่นของตน เพราะเป็นภาษาราชการซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อกับหน่วยงานราชการ และเป็นภาษาที่ใช้ติดต่อกับคนที่พูดภาษาถิ่นอื่นที่ไม่ใช่ภาษาไทยถิ่นใต้ได้ คนชุมพรรุ่นใหม่จึงออกเสียงพยัญชนะท้ายในพยางค์ -vkk ที่เป็นคำยืมภาษาต่างประเทศ เป็นเสียง [k]

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการออกเสียงพยัญชนะท้ายเสียงกัก ฐานเพดานอ่อน ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในเชิงภาษาศาสตร์สังคมเช่นเดียวกับงานวิจัยชิ้นนี้โดยเพิ่มปัจจัยเกี่ยวกับการศึกษาในบริเวณจังหวัดอื่น ๆ ในภาษาไทยถิ่นใต้สายไชยา

2. ควรศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย [k]

ในพยางค์ตายสระเสียงยาว (-vvk) ในภาษาไทยถิ่นใต้
สายไชยา ในคำพูดต่อเนื่อง

3. ควรศึกษาการหายไปของเสียงพยัญชนะท้าย [ʔ]

ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในแนวภาษาศาสตร์เชิง
เปรียบเทียบและเชิงประวัติ

เอกสารอ้างอิง

เกษมณี เทพวัลย์. (2526). แนวแบ่งเขตภาษาไทยกลางกับ
ภาษาไทยถิ่นใต้: การศึกษาโดยใช้วรรณยุกต์เป็น
เกณฑ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหา
บัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).

จารึก จันทรวิงศ์. (2547ก). การแปรของเสียงพยัญชนะ
ท้าย /ʔ/ ในพยางค์ตายสระเสียงยาวในภาษาไทยถิ่น
ชุมพร. รายงานประกอบการศึกษารายวิชา 411-
622 สัมมนาภาษาไทยถิ่นและภาษาชนกลุ่ม
น้อยในประเทศไทย. (สำเนา).

_____. (2547ข). แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเสียง
พยัญชนะท้าย /ʔ/ ในพยางค์ตายสระเสียงยาว
ในภาษาไทยถิ่นชุมพร. รายงานประกอบการศึกษา
รายวิชา 411- 691 การศึกษารายบุคคล. (สำเนา).

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. (2536). การตั้งถิ่นฐานมนุษย์ ทฤษฎี
และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉลิลิกา มหาพูนทอง. (2539). การกำหนดแนวแบ่งเขต
ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออกกับภาษาไทยถิ่นใต้
ตะวันตกโดยใช้พยางค์ที่มีสระเสียงยาวกับ
พยัญชนะท้าย /k/ หรือ /ʔ/. วิทยานิพนธ์ปริญญา
อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).

ภิญโญ จิตต์ธรรม. (2513). ภาษาถิ่น. สงขลา: โรงพิมพ์
เมืองสงขลา.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตย
สถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. (2525). ภาษาถิ่นตระกูลไทย.
นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาเพื่อพัฒนาชนบท
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ลี, พิง กาย. (2524). คู่มือการศึกษาภาษาใต้เปรียบเทียบ.
แปลจาก **A Handbook of Comparative Tai**.
โดยสมพงษ์ วิทศักดิ์พันธุ์. เชียงใหม่: ภาควิชา
ภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2533). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

อภิรักษ์ณ์ ธรรมทวิธิกุล. (2547). สัทวิทยา: การวิเคราะห์
ระบบเสียงในภาษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

อัศรา บุญทิพย์. (2535). ภาษาถิ่นใต้. กรุงเทพฯ: สมิตรออฟ
เซ็ทบางลำพู.

Diller, Anthony V. N. (1981). A New High Tone in
Southern Thai, in **Pacific Linguistics**.
Canberra : The Australian National University.

Gedney, William J. (1972). A Checklist for Determining
Tones in Thai Dialects, in **Studies in
Linguistics in Honor of George L. Trager**.
Estellie Smith, ed. pp. 423-437. M.The Hague:
Mouton.

Labov, Willam A. (1972). **Sociolinguistic Patterns**.
Philadelphia: University of Pennsylvania Press.